

Fortegnelse over fremmed historisk Litteratur
fra Året 1889

vedrørende Danmarks Historie.

Ved W. Christensen.

I. Samlinger og Tidsskrifter.

Jahresberichte der Geschichtswissenschaft, im Auftrage der Historischen Gesellschaft zu Berlin hrsg. von *J. Jastrow*. 8.—9. Jahrg. 1885—1886. Berlin.

Dr. H. Schjøth i Christiania behandler Litteraturen om Danmark og Norge (8. Jahrg. II. 266—82 og III. 242—57, 9. Jahrg. II. 270—78 og III. 243—53). Værkets 10. Årgang, der omhandler den historiske Litteratur fra Året 1887, er udkommet, men indeholder intet Afsnit om Danmark og Norge.

C. G. Warmholtz. Bibliotheca historica Sueo-Gothica. Register. Lpz., Uppsala. 126 S.

J. F. Böhmer. Regesta imperii. I. Die Regesten des Kaiserreichs unter den Karolingern. 751—918. Neu bearb. von *E. Mühlbacher*. 1. Bd. 5. Lief. Innsbruck. S. 641—788 + CVIII S. 4°.

Die Geschichtschreiber der deutschen Vorzeit. 2. Gesamtausgabe 18. Bd. *Ermoldus Nigellus'* Lobgedicht auf Kaiser Ludwig und Elegien an König Pippin. Übersetzt von Th. G. Pfund. 2. Aufl. Neu bearb. von W. Wattenbach. X + 121 S. — 2. Gesamtausgabe 22. Bd. Leben der Erzbischöfe Anskar und Rimbart. Übersetzt von J. C. M. Laurent. 2. Aufl. Neu bearb. von W. Wattenbach. XIV + 139 S. — Lief 19. *Helmolds* Chronik der Slaven. Übersetzt von J. C. M. Laurent. 2. Aufl. Neu bearb. von W. Wattenbach. XIII + 271 S. Lpz.

Catalogue of additions to the manuscripts in the British museum in the years 1882—1887. (London.) XX + 1140 S.

S. 281 nævnes et Håndskrift af Encomium Emmæ, S. 375 et Håndskrift med historiske Notitser, der har tilhørt Jacob Sunesøn; ligeledes omtales Håndskrifter, der mere eller mindre vedrøre dansk Historie under Christian III og i Tiden fra Christian IV til Christian VIII, se Registret, især S. 562—63.

Chronicles and memorials of Great Britain and Ireland during the middle ages. 82, Vol. IV. Chronicles of the reigns of Stephen, Henry II., and Richard I. The chronicle of Robert of Torigni, ed. by *R. Howlett*. LXX + 419 S. — 90, Vol. II. *Willelmi Malmesbiriensis* monachi de gestis regum Anglorum libri quinque; historiæ novellæ libri tres. Ed. by *W. Stubbs*. Vol. II. CXLII S. + S. 283—666. — 91, Vol. II. Lestorie des Engles solum la translacion maistre Geffrei Gaimar. Ed. by *T. D. Hardy* and *C. T. Martin*. Vol. II. Translation. XLII + 294 S. — 92, Vol. I. Chronicon *Henrici Knighton* vel *Cnitthon*, monachi Leycestrensis. Ed. by *J. R. Lumby*. Vol. I. XX + 479 S. London.

82, Vol. IV omhandler i Begyndelsen Normannertogene og det danske Herredømme i England i det 11. Årh. — Om 91, Vol. II, jfr. ovenfor S. 187.

Snorre Sturleson. Konungasagor. Sagor om Ynglingarne och Norges konungar intill 1177. Utg. af *H. Hildebrand*. 2. uppl. af Snorre Sturlesons Konungabok. Sthm: 715 S.

En ny Udgave (mere populær end den første) af Hildebrands Oversættelse af Heimskringla.

Codex diplomaticus Saxoniae regiae. Hrsg. von *O. Posse* u. *H. Ermisch*. 1. Haupttheil. 2. Bd. Lpz. 479 S. 4°. (O. m. T.: Urkunden der Markgrafen von Meissen und Landgrafen von Thüringen. 1100—1195. Hrsg. von *O. Posse*.)

S. 155 et Diplom vedrørende Svend Grathe; S. 160—61 Brudstykker af 2 Diplomer vedrørende Svend Grathe og Knud Magnusson; alle 3 Diplomer have før været trykte. S. 347 nævnes Acer Lundensis prepositus År 1185.

Diplomatarium Norvegicum. Udg. af *C. R. Unger* og *H. J. Huitfeldt-Kaas*. 13. Saml. 1. Halvdel. Chra. S. 1—416. [C. 1200—1526.]

Schleswig-Holstein-Lauenburgische Regesten und Urkunden. Hrsg. von *P. Hasse*. 3. Bd. (1301—1340). 1.—2. Lief. (S. 1—160.) Hamb. u. Lpz. 4°. [1301—14.]

Additamentum primum ad *J. F. Böhmer*, Regesta imperii. VIII. Erstes Ergänzungsheft zu den Regesten des Kaiserreichs unter Kaiser Karl IV. 1346—1378. Von *A. Huber*. Innsbruck. S. 681—835 + IX S. 4°.

Die Recesse und andere Akten der Hansetage von 1256—1430. Bd. VI. Lpz. IX + 655 S. 4°. (O. m. T.: Hanserecesse. Bd. VI.)

1411—18. — Udgivet af K. Koppmann.

Bremisches Urkundenbuch. Hrsg. von *D. R. Ehmck* u. *W. v. Bippen*. 5. Bd. 1. Lief. Bremen. S. 1—168. 4°. [1411—20.]

Liv-, Est- und Curländisches Urkundenbuch. Begründet von *F. G. v. Bunge*, fortgesetzt von *H. Hildebrand*. Bd. 9. 1436—1443. Riga, Moskau. XXV + 722 S. 4°.

Urkunden-Buch der Stadt Lübeck. Hrsg. von dem Vereine f. Lübeck. Gesch. u. Alterthumskunde. 8. Th. 11.—12. Lief. Lübeck. S. 801—84. 4°.

Hermed er 8. Del (1440—50) sluttet.

Acten zum Neusser Kriege 1472—1475, mitgeteilt von *A. Ulrich*. (Annalen des histor. Vereins f. den Niederrhein, insbesondere die alte Erzdiöcese Köln. 49. Heft. Köln. 191 S.)

Norske Regnskaber og Jordebøger fra det 16de Aarhundrede. Udg. for Det Norske historiske Kildeskriftfond ved *H. J. Huitfeldt-Kaas*. 2. Bd. 1. H. Chra. 1888. S. 1—352.

Indhold: I. Udgifts-Regnskab for Bergens Kongsgaard Vinteren 1520(—21). S. 1—36. — II. Skattemandtal for Thronhjems Erkebispedømme og Bergens Bispedømme 1520(—21). S. 37—258. — III. Skatte- og Sagefalds-Mandtal over Dalerne, Jæderen og Ryfylke. S. 259—352.

Venetianische Depeschen vom Kaiserhofe (dispacci di Germania), hrsg. von der histor. Commission der kaiserl. Akademie der Wissensch. 1. Bd. Wien. XXVII + 769 S.

1538—46. Berører et Par Steder Danmark.

G. V. Forstén. Aktstykker og Breve til det baltiske Spørgsmåls Historie i det 16. og 17. Århundrede. St. Petersburg. VIII + 340 S.

Aktstykker fra c. 1550—1650, hentede fra mange forskjellige europæiske Arkiver, bl. a. fra vort Rigsarkiv; Bogens Titel er på russisk.

Svenska riksdagsakter jämte andra handlingar som höra till statsförfattningens historia under tidehvarfvvet 1521—1718. 2. D. I. 1561—1568, utg. af kongl. riksarkivet genom *E. Hildebrand*. Sthm. S. 1—180.

Berättelser om Sveriges krig. 1. 1564—1650. (Kongl. bibliotekets handlingar. 11. Årsberättelse för år 1888. S. 1—128.)

Die Admiralsakten von Pfalzgraf Georg Hans, Graf zu Veldenz. (Mittheil. aus dem Stadtarchiv von Köln. 18. Heft. S. 1—55.)

Angår Danmarks Historie under Frederik II.

Historical manuscripts commission. 11. report, appendix, part VI. The manuscripts of the duke of Hamilton. London 1887. 261 S. — 12. report, appendix, part II. The manuscripts of the earl Cowper, preserved at Melbourne Hall, Derbyshire. Vol. II. London 1888. 457 S. — 12. report, appendix, part IV. The manuscripts of the duke of Rutland, preserved at Belvoir Castle. Vol. I. London 1888. XXI + 527 S.

Alle 3 Bind omhandle hist og her Danmarks Historie i den første Halvdel af det 17. Årh.

Briefe G. M. Lingelsheims, M. Berneggers und ihrer Freunde. Hrsg. u. erläutert von *A. Reifferscheid*. Heilbronn. XVIII + 1048 S. (Quellen zur Geschichte des geistigen Lebens in Deutschland während des siebzehnten Jahrhunderts. I.)

Omhandler på flere Steder Danmarks Historie i Tiden 1621—57; S. 774—76 er aftrykt en Tilegnelse til Holger Rosenkrantz af en Bog af *J. Gruterus* fra 1623.

Correspondance inédite du comte d' Avaux (Claude de Mesmes) avec son père Jean-Jacques de Mesmes, s^r de Roissy (1627—1642), publ. par *A. Boppe*. Paris 1887. XXVII + 301 S.

G. Irmer. Die Verhandlungen Schwedens und seiner Verbündeten mit Wallenstein und dem Kaiser von 1631 bis 1634. 2. Th. 1633. Lpz. LXXXV + 431 S. (Publicationen aus den K. Preussischen Staatsarchiven. 39. Bd.)

Rikskansleren *Axel Oxenstiernas* skrifter och brevexling. Utg. af kongl. vitterhets- historie- och antiqvitetsakademien. Senare Afdeln. 2. Bd. Hugo Grotii bref, 1633—1639. Sthm. X + 678 S.

Svenska riksrådets protokoll, utg. af kongl. riksarkivet genom *S. Bergh*. VI. 1636. Förra häftet. Sthm. S. 1—400. (Handlingar rör. Sveriges historia. 3. serien.)

Memorial histórico Español. Colección de documentos, opúsculos y antigüedades, que publica la real academia de la historia. Tomo XXI. Madrid. XXIX + 494 S.

S. 383, 390, 401 omtales et dansk Gesandtskab i Spanien 1640.

Kriegsberichte des Königl. Dänischen General-Feldmarschalls Ernst Albrecht v. Eberstein aus dem zweiten schwedisch-dänischen Kriege. Hrsg. von *L. F. Freiherrn v. Eberstein*. Berlin. 93 S.

Décuments relatifs à l'histoire de Russie. LXVI. LXVII. LXIX.

LXVI indeholder engelske Diplomaters Korrespondance i Årene 1728—33; LXVII (for en stor Del på russisk) omhandler Tiden 1766—67; begge Bindene angå Danmark. I LXIX, der omhandler året 1727 og helt igjennem er på russisk, nævnes i Registret den danske Gesandt Westphal.

Politische Correspondenz Friedrich's des Grossen. 17. Bd. Berlin. 479 S. [Maj-Decbr. 1758.]

Claus Paveis's Dagbøger for Aarene 1812—1813. Udg. for den norske historiske Forening af *L. Daae*. 2. (sidste) H. Kra. S. 161—283.

Den svensk-norska unionen. Uppsatser och aktstycken utg. af *O. Alin*. I. Unionsfördragets tillkomst. Sthm. 136 + 363 S.

Anmeldt af N. Höjer i (svensk) Hist. tidskr. 1889 S. 71—86 og af K. Maurer i Tidsskr. f. Retsvidenskab 3. Årg. S. 114—26.

Politische Briefe Bismarck's aus den Jahren 1849—1889. XV + 375 S. — 2. Sammlung. XI + 376 S. Berlin.

Historisk Tidsskrift, udg. af den norske historiske Forening. 3. Række. 1. Bd. 2. H. Kra.

Af Indholdet bemærkes: G. Storm. Om det gamle Hamar og den gamle „Hamars Beskrivelse“ fra 1553. S. 113—40. — I. Undset. Om antikvaren L. D. Klüwer og hans manuskripter. S. 178—85 (Klüwer var født 1790 og døde i Thronhjem 1825). — A. Taranger. De norske perlefiskerier i ældre tid. S. 186—237 (fra 17. Arh. af). — G. Storm. Rettelser til Afhandlingen „Om Peder Clausson Friis og hans Skrifter“ foran Udgaven „Samlede Skrifter af Peder Clausson Friis“. S. 238—43. — L. Daae. Om den gamle Beskrivelse over Hamar. S. 244—69. — G. Storm. Om de Hamarske Krøniker. S. 277—308. — L. Daae. Om de Hamarske Krøniker. S. 309—34. — N. Nicolaysen. Om de norske kjøbstæder i middel-

alderen: deres oprindelse, indretning og bygningssskik. S. 335—62. — G. Storm. Slutningsbemærkninger om de Hamarske Krøniker. S. 369—75. — Smaastykker. (1. A. T.: Griffenfeldts død og begravelse. 3. D. T.: Professor Ole Pihl. 4. G. Storm. En upaaagtet Beretning om Kampe mellem Eskimoer og Nordmænd paa Grønland fra Begyndelsen af 15de Aarhundrede. 5. H. J. Huitfeldt-Kaas. Dragonlieutenant Paul Hansen Tolstads Autobiographi. (P. Hansen Tolstad var født 1652.)) S. 376—84.

Vidar. Tidsskrift for Videnskab, Literatur og Politik. Redig. af *L. Daae* og *Y. Nielsen*. 1889. Chra.

Af Indholdet bemærkes: A. T. Deinboll. Afdøde Provst P. W. Deinbolls „brændte“ Dagbøger. S. 173—80 (omhandler bl. a. Striden efter 1814 om Norges Overtagelse af en Del af den dansk-norske Statsgjæld). — Y. Nielsen. Kong Christian den Femtes Reise i Norge 1685. S. 291—332. — Y. Nielsen. Yderligere Bemærkninger om de politiske Dagbøger fra 1821. S. 488—527 (i Anledning af Deinbolls ovennævnte Artikel). — Y. Nielsen. Gamle Optegnelser om Nordland. S. 659—72.

Skilling-Magazin til Udbredelse af almennyttige Kundskaber. 55. Aarg. 83.—84. Bd. Kra.

Af Indholdet bemærkes: A. Collett og Y. Nielsen. Billeder fra det gamle Kristiania. I. Det store Pestaar 1654. Nr. 25. II. Byens ældste Bebyggelse. Nr. 28—29, 31. (III. Akershus Slot.) Nr. 36—38, 47—48. IV. Værtshuse og Hoteller. Træk af Sæderne. Nr. 41—42, 44. — En Rejse i Norge og Danmark for hundrede Aar siden. Nr. 42—44 (en engelsk Dames Beskrivelse af sin Rejse 1793).

Akademiske afhandlinger til professor dr. Sophus Bugge ved hans 25-aars jubilæum den 2den mai 1889 fra taknemmelige elever. Kra. 114 S.

Af Indholdet bemærkes: A. C. Bang. Bidrag til de mythiske Edda-digtes theologi. S. 1—12. — I. Undset. Ældre arbejder med de gamle norske indskrifter. S. 99—114 (de første Arbejder, der omtales, ere fra det 17. Årh.).

Historisk tidskrift, utg. af svenska historiska föreningen genom *E. Hildebrand*. 9. årg. Sthm.

Af Indholdet bemærkes: S. J. Boëthius. Gustaf IV Adolfs förmyndareregering och den franska revolutionen. III, IV. S. 1—44, 275—322. — En plan till Norges besittningstagande 1689. S. 143—49. — A. Hammarskjöld. Ätten von Mengden och Livland under svenska väldet. S. 203—56 (S. 247—49 omtales Christiern Is Forhold til Estland og Livland). — Hd. Hertigarne Johans och Karls tilltänkta samregering år 1568. S. 261—67 (omtalar også Forholdet til Danmark). — J. A. Lagermark. Armfeldts tåg mot Trondhjem 1718. (Med en karta.) S. 323—62. — Peder Mikelsson Hammarskjöld om Borgholms eröfring af danskarne 1612. S. 369—72. — Bilaga. K. Setterwall. Förteckning öfver acta Svecica i Calendar of state papers. Sthm. 50 S. (angår også Danmark i det 15.—18. Årh.).

Meddelanden från svenska riksarkivet, utg. af *C. T. Odhner*.
XIII. Sthm.

Af Indholdet bemærkes: Pergamentsbref från medeltiden i Stockholms rådhusarkiv. Förtecknade med angifvande af innehållet. S. 295—305. — P. Sondén. Förteckning öfver rikskansleren Axel Oxenstiernas skrivelser till regeringen och rådet nov. 1632—juni 1636 med tillhörande bilagor. S. 306—45.

Kongl. vitterhets historie och antiqvitetens akademimens månadsblad. 16. årg. 1887. Sthm.

Af Indholdet bemærkes: H. Hildebrand. Ett medeltidssmycke. S. 1—2 (Fund fra Blekinge). — L. F. Löffler. Om dopfunten i Åkirkeby på Bornholm. S. 13—15. — O. Montelius. Ett fynd från Eskelhems prestgård på Gotland. S. 145—79 (omtaler S. 174 ff. de i Dejbjerg Mose fundne Vogne og deres Bestemmelse). — H. Hildebrand. Om dopfunten i Åkirkeby på Bornholm. S. 179—91.

Svenska fornminnesföreningens tidskrift. 7. bd. 2. h. Sthm.

Af Indholdet bemærkes: O. Montelius. Förbindelse mellan Skandinavien och vestra Europa före Kristi födelse. S. 124—55. — H. Hildebrand. Det germanska huset. S. 192—214.

Arkiv för nordisk filologi, utg. genom *A. Kock*. 5. bd. Ny följd. 1. bd. Lund.

Af Indholdet bemærkes: S. Bugge. Iduns Æbler. Et Bidrag til de nordiske Mythers Historie. S. 1—45. — S. Bugge. Folkenavnet Daner. S. 125—31. — B. M. Olsen. Nogle bemærkninger til et vers i Haustlöng. S. 285—88. — *t. Ø. Jón Arnason*. S. 297—302.

Ymer. Tidskrift utg. af svenska sällskapet för antropologi och geografi. 9. årg. Sthm.

Af Indholdet bemærkes: H. Wieselgren. Om stenen i Grönan Dal. S. 60—63. — G. Storm. Den danske Geograf Claudius Clavus eller Nicolaus Niger. S. 129—46.

Nordisk tidskrift för vetenskap, konst och industri, utg. af Letterstedtska föreningen. Ny följd. 2. årg. Sthm.

Af Indholdet bemærkes: H. Hjärne. Storpolitiska villobilder från frihetstiden. S. 27—43, 89—102 (i Anledning af Danielsons Die nordische Frage in den Jahren 1746—1751). — R. Steffen. Några germanska myter i ny belysning. S. 291—311. — P. Hansen. Ewald og hans omgivelser. S. 519—38 (i Anledning af A. D. Jørgensens Johannes Ewald). — E. Meyer. En svensk adelsdam på 1600-talet. S. 539—54, 591—608 (o: Beata Rosenhane; et Par Udtalelser fra hende angående Krigen 1658—60 aftrykkes). — L. Dietrichson. Hvem har malet det bekjendte portrait af Peder Claus-son i Undals kirke? S. 568—73 (jfr. her ovenfor S. 462—68).

Ur dagens krönika. Månadskrift för skönliteratur, teater och politik, utg. af *A. Ahnfelt*. 9. årg. Sthm.

Af Indholdet bemærkes: F. H-n. Karolinen från Dybböl. Anteckningar från ett besök i Spandau 1864. S. 455—58 (om K. H. W.

Akerhjelm, svensk frivillig 1864). — E. v. Qvanten. Konung Karl XV's unionsförslag. En episod ur Nordens historia. Belyst ur minne och korrespondens. S. 521—65, 662—98, 801—39, 960—88 (jfr. S. 423—40, 952). — E. Elberling. Telegrammet om „de 22,000 og Han selv“. S. 657—61. — S. Schandorph. G. Brandes och den nyare danska litteraturen. S. 736—45.

Historische Zeitschrift. Hrsg. von *H. v. Sybel* u. *M. Lehmann*. Der ganzen Reihe 62. Bd. Neue Folge 26. Bd. München u. Lpz.

Af Indholdet bemærkes: F. Meinecke. Brandenburg und Frankreich 1688. S. 197—241 (S. 212—13, 230 omtales Danmark). — M. Lehmann. Gneisenau's Sendung nach Schweden und England im Jahre 1812. S. 466—517 (omhandler på flere Steder Danmark).

Zeitschrift der Gesellschaft für Schleswig-Holstein-Lauenburgische Geschichte. 19. Bd. Kiel.

Af Indholdet bemærkes: C. E. Carstens. Die Generalsuperintendenten der evangelisch-lutherischen Kirche in Schleswig-Holstein. Von der Reformation bis auf die Gegenwart. S. 1—111. — Antiquarische Miscellen. I. Von H. Handelsmann. S. 115—26. II. Von W. Splieth. S. 127—34. — W. Knorr. Über besonders bemerkenswerte Personen- und Geschlechtsnamen in Schleswig-Holstein. S. 135—200. — W. Michael. Das Project eines Nord-Ostsee-Kanals im Jahre 1748. S. 201—8. — Kleine Mittheilungen. A. de Boor. Amtmans zu Tundern Bericht wegen 3 loser muthwilliger Brueder in selbigem Amte. S. 217—18 (fra År 1656). Hille. Zur Geschichte des Schleswiger Altarblattes von Brüggemann. S. 219—20. Hille. Tettenborn in Tönning. S. 220—23.

Zeitschrift des Vereins für hamburgische Geschichte. Neue Folge. 5. Bd. 3. H. Hamb.

Af Indholdet bemærkes: C. F. Gaedechens. Das hamburgische Militär bis zum Jahre 1811. S. 421—600 (i den almindelige Del omtales Kampe med Danmark fra 1420 af). — C. F. Gaedechens. Die hanseatische Legion. S. 601—40 (den deltog i Krigen mod Danmark 1813—14).

Mittheilungen des Vereins für Hamburgische Geschichte. 11. Jahrg. 1888. Hamb.

Af Indholdet bemærkes: A. Wohlwill. Zur Geschichte Hamburgs im Jahre 1813. S. 183—95. — J. Biernatzki. Beziehungen Hamburgischer Conterfeier zum Gottorfer Hof. S. 195—96 (i Årene 1646—50).

Jahrbücher des Vereins für meklenburgische Geschichte und Alterthumskunde. 54. Jahrg., hrsg. von *H. Grotfend*. Schwerin.

Af Indholdet bemærkes: W. v. Schultz. Meklenburg und der 7jährige Krieg. S. 1—84 (S. 25 ff. og 66 ff. omtales Mecklenburgs Forhold til Danmark). — A. Hofmeister. Weitere Beiträge zur Geschichte der Buchdruckerkunst in Meklenburg. S. 181—224 (om-

taler også Bogtrykkere, der i Reformationstiden have trykt danske Skrifter, bl. a. Ludwig Dietz).

Zeitschrift für deutsche philologie. Begründet von J. Zacher. Hrsg. von *H. Gering*. 21. bd. Halle a. S.

Af Indholdet bemærkes: K. Weinhold. Tius Things. S. 1—16 (om den germaniske Himmegud). — K. Elze. Zu Saxo Grammaticus. S. 200 (en Konjektur til et Sted i Saxo, Müllers Udgave S. 139). — H. G. Zu Lauremberg. S. 256. — O. Brenner. Der Traktat der Upsala-Edda „af setningu hattalykils“. S. 272—80. — J. Bolte. Ein Brief Johann Laurembergs. S. 464—66. — K. Maurer. Jón Arnason. S. 470—72.

Beiträge zur geschichte der deutschen sprache und literatur, hrsg. von *H. Paul* u. *W. Braune*. 14. bd. Halle a/S.

Af Indholdet bemærkes: E. Mogk. Bragi. S. 81—90. — E. Mogk. Das angebliche Sifbild im tempel zu Guðbrandsdalir. S. 90—93. — E. Mogk. Eine Hovamølsvísa in der Níala. S. 94. — W. Braune. Vingolf. S. 369—76. — L. Beer. Zur Hildensage. S. 522—72.

Festgabe für Georg Hanssen zum 31. Mai 1889 von *A. Meitzen*, *K. Lamprecht*, *K. Th. v. Inama-Sternegg*, *L. Weiland*, *J. v. Keussler*, *W. Lexis*, *G. Drechsler*, *J. Conrad*, *F. Frensdorff*. Tübingen.

Af Indholdet bemærkes: A. Meitzen. Volkshufe und Königshufe in ihren alten Massverhältnissen. S. 1—60 (omhandler også Danmark). — L. Weiland. Die Angeln. Ein Capitel aus der deutschen Alterthumskunde. S. 119—58.

II. Afhandlinger og særskilt udgivne Skrifter.

A. G. Hollander. Om gotiska folkstammens österländska härkomst, invandring i Skandinavien och äldsta religionsformer. Borås. XVII + 110 S.

Bergens Museum. Den yngre Jernalders Sværd. Et Bidrag til Vikingetidens Historie og Teknologi ved *A. L. Lorange*. Med 8 Plancher. Efter Forf.'s Død og ifølge hans Ønske udg. ved *C. Delgobe*. Bergen. 80 S.

Grundriss der germanischen Philologie, hrsg. von *H. Paul*. 1. Bd. 1.—2. Lief. S. 1—512. 2. Bd. 1. Abteil. 1. Lief. S. 1—128. 2. Bd. 2. Abteil. 1. Lief. S. 1—128. Strassburg.

Af Indholdet bemærkes i 1. Bd.: H. Paul. Geschichte der germanischen Philologie. S. 9—151 (omhandler også Sprogforskningens Historie i Danmark). — Schriftkunde. E. Sievers. Runen und

Runeninschriften. S. 238—50. — Sprachgeschichte. F. Kluge. Vorgeschichte der altgermanischen Dialekte. S. 300—406. A. Noreen. Geschichte der nordischen Sprachen. S. 417—512; — i 2. Bd. 1. Afdel.: B. Symons. Heldensage. S. 1—64. — Literaturgeschichte. Nordische Literaturen. E. Mogk. Norwegisch-isländische Literatur. S. 71—128; — i 2. Bd. 2. Afdel.: K. Th. v. Inama-Sternegg. Wirtschaftl. S. 1—34. — K. v. Amira. Recht. S. 35—128.

Die deutschen Runendenkmäler, hrsg. von *R. Henning*. Strassburg. VI + 156 S. Fol.

Jfr. E. Brate i Svenska fornminnesföreningens tidskr. 7. Bd. S. 247—62.

H. Handelmann und *W. Splieth*. Neue Mittheilungen von den Runensteinen bei Schleswig, hrsg. von d. schleswig-holsteinischen Museum vaterländischer Alterthümer. Kiel. 15 S.

C. Kurck. Om tvänne nyfunna runstenar i Skåne. Lund 1888. Tryckt som manuskript. 2 + 9 S.

K. Müllenhoff. Beovulf. Untersuchungen über das angelsächsische epos und die älteste geschichte der germanischen seevölker. Berlin. X + 165 S.

S. Bugge. Studier over de nordiske Gude- og Heltesagns Oprindelse. 1. Række. 3. Hefte. Chra. S. 289—572.

Indhold: Oden i Galgen og Yggdrasels Ask, Tillæg og Rettelser, og Registre. — Foreligger også på tysk: *S. Bugge*. Studien über die Entstehung der nordischen Götter- und Heldensagen. Vom Verf. autorisierte u. durchgesehene Uebersetzung von *O. Brenner*. 3. Heft. (Schluss.) München. S. 289—590. — Anmeldt af *I. Undset* i det Letterstedtske Tidsskrift 1889 S. 577—84 og i *Vidar* 1889 S. 275—83, af *A. Olrik* i *Arkiv för nord. filologi* VII S. 86—89, af [*E. Mo*]gk i *Literar. Centralbl. f. Deutschl. for* 8. Marts. 1890 og af *M. Bréal* i *Journal des savants* 1889 S. 622—33, 688—97.

V. Rydberg. Undersökningar i germanisk mytologi. 2. delen. Sthm. IV + 628 + XXXVIII S.

Die Edda. Deutsch von *W. Jordan*. Frankf. a. M. IV + 532 S.

J. Hoffory. Eddastudien. 1. Th. Berlin. 173 S.

Indhold: Ueber Karl Müllenhoffs Deutsche Alterthumskunde V. 1. S. 1—69. — Ueber zwei Strophen der *Völuspá*. S. 71—85. — Ueber *G. Vigfussons Corpus poëticum boreale*. S. 87—142. — Der germanische Himmels-gott. S. 143—73. — Anmeldt af [*E. Mo*]gk i *Literar. Centralbl. f. Deutschl. for* 5. Oktbr. 1889.

- G. A. B. Schierenberg.* Der Ariadnefaden für das Labyrinth der Edda oder Die Edda eine Tochter des Teutoburgerwaldes (mit 4 Abbildungen). Frankf. a. M. XVIII + 96 S.
- M. Hirschfeld.* Untersuchungen zur Lokasenna. Berlin. 85 S. (Acta germanica. Organ f. deutsche Philologie, hrsg. von R. Henning u. J. Hoffory. I.)
- E. H. Meyer.* Völuspa. Eine Untersuchung. Berlin. 298 S.
Jfr. A. Noreen i det Letterstedtske Tidsskr. 1890 S. 201—12 og F. Detter i Arkiv för nord. filologi VII S. 89—93.
- A. Kock.* Var Balder äfven en tysk gud? En mytologisk fråga, belyst af ett svenskt signeförmål. (Nyare bidrag till kännedom om de svenska landsmälen och svenskt folklied. 6. bd. Sthm. 1885—1889. S. CXLVI—CL.)
- F. Niedner.* Völundarkviða. (Zeitschr. f. deutsches alterthum u. deutsche litteratur. 33. bd. S. 24—46.)
- R. M. Meyer.* Die altgermanische Poesie nach ihren formelhaften Elementen beschrieben. Berlin. XX + 549 S.
Anmeldt af F. Jónsson i Arkiv för nord. filologi VI S. 384—91.

P. B. du Chaillu. The viking age: the early history, manners, and customs of the ancestors of the English-speaking nations. Illustrated from the antiquities discovered in mounds, cairns, and bogs as well as from the ancient Sagas and Eddas. Vol. I. XX + 591 S. Vol. II. VIII + 562 S. London.

E. H. Wichmann. Hamburgische Geschichte in Darstellungen aus alter und neuer Zeit. Mit Abbildungen. Hamb. 304 S. 4°.

Af Indholdet bemærkes: Gründung des Erzbistums Hamburg. S. 3—13. — Rimbert, Erzbischof von Hamburg 865—888, und seine Nachfolger bis 918. S. 14—16. — Adaldag, Erzbischof von Hamburg 937—988. S. 17—24. — Adolf III., Graf von Holstein, Stormarn und Wagrien, 1164—1201. S. 75—85. — Adolf IV. S. 120—30. — Die Entstehung der Stadt Altona. S. 286—91.

T. Tamm. Die Anfänge des Erzbistums Hamburg-Bremen. Jena 1888. 80 S.

M. Manitius. Deutsche Geschichte unter den sächsischen und salischen Kaisern (911—1125). Stuttgart. XIV + 639 S. (Bibliothek Deutscher Geschichte. Hrsg. von H. v. Zwiedineck-Südenhorst.)

- G. Juritsch.* Geschichte des Bischofs Otto I. von Bamberg, des Pommern-Apostels. (1102—1139.) Gotha. XVI + 479 S.
S. 342 ff. Ottos Forhold til Erkebisp Asger af Lund.
- E. Winckelmann.* Kaiser Friedrich II. 1. Bd. 1218—1228. Lpz. XII + 580 S. (Jahrbücher der Deutschen Geschichte.)
- F. Amelung.* Die altlivländische Landvermessung mit Bezugnahme auf die Agrarverhältnisse der Ordenszeit. (Sitzungsberichte der Gelehrten estnischen Gesellsch. zu Dorpat. 1888. S. 171—200.)
Kommer også ind på Estlands Forhold i den danske Tid.
- G. Berg.* Lübecks Stellung in der Hanse bis zur Mitte des XIV. Jahrhunderts. Rostock. 58 S.
- K. Koppmann.* Der erste Hamburgische Recess, vereinbart i. J. 1410, wiederaufgehoben i. J. 1417. (Hansische Geschichtsblätter. Jahrg. 1887. S. 5—28.)
- F. Groenwall.* Thomas Kantzow und seine Pommersche Chronik. (Baltische Studien. 39. Jahrg. S. 257—353.)
Aftrykker S. 300 ff. den 9. Bog af Kantzows Krønike i en hidtil utrykt Redaktion.
- E. Bapst.* Les mariages de Jacques V. Paris. 338 S.
Omhandler bl. a. Planer om Ægteskab mellem Jacob V af Skotland og dels Christiern II.s Datter Dorothea, dels en af Frederik I.s Døtre.
- J. Heidemann.* Die Reformation in der Mark Brandenburg. Berlin. VIII + 363 S.
Omhandler på flere Steder Kurfyst Joachim I.s Hustru Elisabeths Historie; om Joachims Forhold til Frederik I se S. 160.
- Th. Hack.* Zur holsteinischen und dänischen Fehde 1547. (Mittheil. des Vereins f. Lübeck. Gesch. u. Alterthumskunde. 4. H. S. 63—64.)
- H. Kiewning.* Herzog Albrechts von Preussen und Markgraf Johanns von Brandenburg Anteil am Fürstenbund gegen Karl V. Teil I. 1547—1550. Königsberg in Pr. 44 S.
- F. Girardet.* Der Stettiner Friede, ein Beitrag zur Geschichte der baltischen Frage. Halle a/S. 1888. 30 S.
- C. Delgobe.* Jan van Monkhoven, capitaine flamand au service de la Suède. (Messenger des sciences historiques. Année 1889. S. 45—56.)
Den fra Kalmarkrigen bekendte Officer i svensk Tjeneste.

A. Gaedeke. Die Ergebnisse der neuern Wallenstein-Forschung. (Historisches Taschenbuch. 6. Folge. 8. Jahrg. S. 1—120.)

R. Schück. Brandenburg-Preussens Kolonial-Politik uuter dem Groszen Kurfürsten und seinen Nachfolgern (1647—1721). Mit einer Vorrede von P. Kayser. 1. Bd. XXXI + 406 S. 2. Bd. XII + 602 S. Lpz.

Omhandler på mange Steder Brandenburg-Preussens Forhold til Danmark.

Ellen Fries. Erik Oxenstjerna. Biografisk studie. Sthm. 374 S.

C. Schefer. Mémoires du marquis de Bonac sur les affaires du Nord, de 1700 à 1710. (Suite.) (Revue d'histoire diplomatique. 3. année. S. 92—116, 385—401.)

A. Stille. Studier öfver Danmarks politik under Karl XII.s polska krig (1700—1707). Akad. afhandl. Malmö. 96 S.

K. Enghoff. Tillståndet i Skåne under Magnus Stenbocks guvernörstid år 1707—1711. Akad. afhandl. Lund. 116 S.

J. Mankell. Slaget vid Helsingborg den 28. februari 1710. (Kongl. krigsvetenskaps-akademiens tidskr. år 1889. S. 481—508, 513—37.)

Feldzüge des Prinzen Eugen von Savoyen. Hrsg. von der Abtheil. f. Kriegsgesch. des k. k. Kriegs-Archivs. 14. Bd. Wien. XI + 424 + 335 S. (O. m. T.: Spanischer Successions-Krieg. Feldzug 1712. Bearb. von *H. Siegler Edlen von Eberswald.* 2. Serie. 5. Bd.)

Omhandler også de danske Hjælpetropper.

F. Arnheim. Beiträge zur Geschichte der nordischen Frage in der zweiten Hälfte des 18. Jahrhunderts. (Deutsche Zeitschr. f. Geschichtswissensch. 2. Bd. Jahrg. 1889. 2. Bd. S. 410—43.)

H. Ritter v. Zeissberg. Zur deutschen Kaiserpolitik Oesterreichs. Ein Beitrag zur Geschichte des Revolutionsjahres 1795. (Sitzungsberichte der philosoph.-histor. Classe der kaiserl. Akademie der Wissensch. 118. Bd. Wien. 136 S.)

Omhandler også Danmark, især S. 98 ff.

Duc de Broglie. La politique de la Russie en 1800 d'après un document inédit. (Revue d'histoire diplomatique. 3. année. S. 1—12.)

Jfr. *A. Tratchevski.* L'empereur Paul et Bonaparte, premier consul. Sstds. S. 281—86.

Anteckningar och minnen af *H. G. Trolle-Wachtmeister*. I urval ordnade och utg. af *E. Tegnér*. I. VI + 315 S. II. 324 S. Sthm.

Omhandler på flere Steder Sveriges Forhold til Danmark-Norge fra Begyndelsen af dette Arhundrede indtil 1814.

H. Forssell. Gustaf af Wetterstedt. Minnesteckning författad för Svenska Akademien. Sthm. 440 S. (Ur Svenska Akademiens handlingar efter 1886, III.)

Jfr. H. W. i (svensk) Hist. tidskr. 1890 S. 85—106, hvorefter Bogen indeholder et Afsnit om „den svenska diplomatiens historia under åren 1810—15“.

W. Brehmer. Die Kriegsoperationen, die der Befreiung Lübecks am 5. Dec. 1813 unmittelbar vorausgingen. (Mittheil. des Vereins f. Lübeck. Gesch. u. Alterthumskunde. 4. H. S. 49—52.)

N. I. Gregersen. Foredrag over Norges Historie i 1814, holdt i Thronhjems Forelæsningsforening 1888. Thronhjem. 212 S.

H. v. Treitschke. Deutsche Geschichte im Neunzehnten Jahrhundert. 4. Theil. Bis zum Tode König Friedrich Wilhelms III. Lpz. VIII + 753 S. (Staatengeschichte der neuesten Zeit. 27. Bd.)

S. 169 ff. omhandler Schleswigholsteinismen.

W. E. Svedelius. Anteckningar om mitt förflutna lif. Sthm. III + 638 S.

S. 410—24 omhandler „studentmötesfrågan 1844“; flere af de nordiske Studentermøder omtales kortere anden Steds i Bogen.

C. Holmberg, f. Bååth. „Frihetens sångar-ätt“ i Sverige på 1840-talet. Literaturhistoriska studier. Sthm. 395 S.

S. 5—74: Gustaf Lorenz Sommelius (Beppo). — S. 75—150: Studentskandinavismen.

H. v. Sybel. Die Begründung des Deutschen Reiches durch Wilhelm I. Vornehmlich nach den preuszischen Staatsacten. 1. Bd. XIV + 428 S. 2. Bd. XI + 545 S. 3. Bd. IX + 414 S. München u. Lpz.

1. Bd. omhandler på flere Steder, især S. 217—45 og 374—97, Slesvig og Holsten i Årene 1848—50; 2. Bd. går fra 1850 til 1863; 3. Bd. behandler Krigen 1864 og dens Forhistorie.

A. Tesdorpf. Geschichte der kaiserlich deutschen Kriegsmarine in Denkwürdigkeiten von allgemeinem Interesse. Kiel. V + 379 S.

- O. v. K.* Kavalerifåktningen vid Aarhus den 31. maj 1849. (Kongl. krigsvetenskaps-akademiens tidskr. år 1889. S. 262—74.)
- G. Rothan.* Souvenirs diplomatiques. La mission de M. de Persigny à Berlin en 1850. (Revue des deux mondes. 59. année. 3. période. Tome 93. S. 43—68, 354—83.)
Omhandler i Begyndelsen også Danmark.
- S. Walpole.* The life of Lord John Russell. Vol. II. London. 516 S.
Indeholder S. 368—98 et Kapitel: Schleswig-Holstein.
- Ernst II, Herzog von Sachsen-Coburg-Gotha.* Aus meinem Leben und aus meiner Zeit. 3. Bd. Berlin. 726 S.
S. 367—430: Schleswig-Holstein (fra Frederik VII's Død). — S. 431—89: London, Wien und Gastein.
- (*D. G. Martens.*) For 25 Aar siden. Erindringer fra Felttoget 1864. (Trykt som Manuskript.) Bergen. 114 S. Ikke i Boghandelen.
- G. Thorsander.* Dansk-Tyska kriget 1864. Historik och kritik. Sthm. 111 S.
- K. Blasendorff.* Der deutsch-dänische Krieg von 1864. Nach gedruckten Quellen und eigenen Erinnerungen erzählt. Berlin. VIII + 237 S.
- C. Bunge.* Aus meinem Kriegstagebuche. Erinnerungen an Schleswig-Holstein 1864. Rathenow (uden År). 119 S.
Vor 25 Jahren. Ein Gedenkblatt für die Erstürmung der Düppeler Schanzen. (Allgem. Militär-Zeitung. 64. Jahrg. Nr. 32—33.)
- B. v. Werner.* Das Seegefecht bei Helgoland am 9. Mai 1864. (Unsere Zeit. Jahrg. 1889. 1. Bd. S. 430—44.)
Fremkaldte Lütkens Offenes Sendschreiben, jfr. ovenfor S. 453.
- K. F. Graf Vitzthum v. Eckstädt.* London, Gastein und Sadowa 1864—1866. Denkwürdigkeiten. Stuttgart. XX + 523 S.
- P. O. Bäckström.* Öfversigt af de europeiska staternas politiska historia under åren 1881—1887. Sthm. 319 S.
S. 235—42 omhandler Danmark.

- A. E. Nordenskiöld.* Facsimile-atlas till kartografiens äldsta historia, innehållande afbildningar af de vigtigaste kartor, tryckta före år 1600. Sthm. 139 S. og 51 Kårt. Fol.
Foreligger også på engelsk.
- F. Höft.* Chronik Rendsburg. Die Eider und die Eiderarme bei Rendsburg, sowie deren Nutzbarmachung für die Bewohner der Stadt. Rendsburg. 143 S.
- F. Foss.* Arendals Byes Historie udarbejdet med Bidrag af offentlige Midler efter opbevarede Protokoller, Aktstykker og Optegnelser. 1.—6. H. Arendal. S. 1—154.
- J. L. Qvisling.* Fyresdals Prestegjelds og Presters Historie. Skien 1888. S. 241—422 + III S.
- Th. S. Haukenæs.* Livsskildring eller fødebygd, slegt og selvbiografi. Bergen. 328 S.
Af Indholdet bemærkes: Min fødebygd. S. 17—147 (o: Graven i Hardanger). — Min slegt. S. 148—222.
- C. Glückstad.* Sundalens og Øksendalens Beskrivelse. Med 5 Billeder. Kra. 122 S.
- O. Nicolaisen.* Fra Nordlands fortid. Sagn og historie. Kra. 91 S.
- E. Baasch.* Die Islandfahrt der Deutschen, namentlich der Hamburger, vom 15. bis 17. Jahrhundert. (Forschungen zur hamburgischen Handelsgeschichte. I.) Hamb. 140 S.
- A. Baumgartner.* Nordische Fahrten. Skizzen und Studien. Island und die Faröer. Freiburg im Breisgau. XIV + 462 S.
En forøget og forbedret Udgave af tidligere Artikler af Forfatteren i „Stimmen aus Maria-Laach“; Bogen indeholder flere Afnit, som angå den nordiske Mythologi og Islands ældre og senere Historie.

Allgemeine Deutsche Biographie. 28. — 29. Bd. Reinbeck — v. Ruesch. Lpz.

Af Biografierne bemærkes i 28. Bd.: F. A. Reinboth, Historiker, Direktør for Vaisenhuset i Slesvig By, † 1749; J. Reinboth, Generalsuperintendent i Slesvig og Holsten, † 1673; K. Reinhardt, Forfatter, levede i en Årrække i Altona, † 1840; E. C. G. Reinhold, 1822 Privatdocent i Kiel, † 1855; K. L. Reinhold, Professor i Kiel, † 1825; D. Reinking, Statsmand, i Frederik III.s Tjeneste, † 1664;

Reinmar von Zweter, Minnesanger, † efter 1252 (?); J. F. Reitemeier, Jurist, Professor i Kiel, † 1839; F. G. Resewitz, en Tid Præst ved Petri Kirke i Kjøbenhavn, † 1806; J. F. Reusz, theolog. Professor i Kjøbenhavn, senere Generalsuperintendent i Hertugdømmerne, † 1777; J. D. Reusz, f. i Rendsburg, Litteraturhistoriker, † 1837; Grev F. K. v. Reventlow, Diplomat, Curator for Universitetet i Kiel, † 1828, og hans første Hustru (Datter af H. C. Schimmelmann), † 1816; Grev F. v. Reventlow, Medlem af den provisoriske Regering i Kiel 1848, † 1874; L. Reventlow, Astrolog, † 1546 (?); S. Reyher, Professor i Mathematik og i Retsvidenskab i Kiel, † 1714; C. D. Rhode, Præst i Holsten, Arkæolog, † 1717; G. Riesser, 1848 Medlem af Frankfurterparlamentet for Lauenburg, † 1863; A. Riis, f. i Løgumkloster, Missionær i de danske Besiddelser på Guineakysten, † 1854; Ærkebisp Rimbert, † 888; J. Risler, gejstlig, en Tid ansat i Hertugdømmerne, † 1653; Diplomaten J. G. Rist, † 1847; A. H. Ritter, en Tid Professor i Filosofi i Kiel, † 1869; C. Rixen, Pædagog i Holsten, † 1843; — i 29. Bd.: J. Röling, f. i Holsten, Digter, † 1679; F. L. v. Rönne, f. i Holsten, retslærd, preussisk Politiker, † 1865; K. Rosz, f. i Holsten, Maler, Deltager i Oprøret 1848, † 1858; hans Broder L. Rosz, klassisk Filolog og Arkæolog, † 1859; G. v. Rotermund, en Tid i Frederik II's Tjeneste, † 1603; E. Rubenow, Borgmester i Greifswalde, spillede en fremragende Rolle i Hansestædernes Stridigheder med Valdemar Atterdag; V. Rumpff, Senator og Borgmester i Hamburg, Deltager i Underhandlinger med Danmark under Christian VI, † 1781; H. Runge, Borger og Rådmand i Rostock på Erik Menveds Tid; H. Runge, Borger i Rostock på Kong Hans's Tid, † 1491; A. M. Runkel, f. i Altona, Redaktør i Hamburg, † 1866.

Dictionary of national biography, ed. by *L. Stephen*. Vol. XVII—XX. Edward—Garner. London.

Af Biografierne bemærkes (foruden adskillige Deltagere i Expeditionerne mod Danmark 1801 og 1807, deriblandt Lord Gambier) i XVII: Kongerne Edvard den ældre, † 924, og Edvard Confessor, † 1066; H. Elliot, Gesandt i Kjøbenhavn 1782—91, † 1830; Emma, Knud den stores Dronning, † 1052; — i XVIII: Kong Ethelbert, † 866; Alfred den stores Datter Ethelfleda, „the lady of the Mercians“, † 918 (?); Ethelnoth, Ærkebisp af Canterbury, † 1038; Kongerne Ethelred I, † 871, Ethelred II den rådvilde, † 1016 og Ethelwulf, † 858; Sir A. Farquhar, Søofficer, kæmpede mod Danmark i Krigen 1807—14, † 1843; — i XX: Sir A. J. Foster, Gesandt i Kjøbenhavn 1814—24, † 1848.

Chartularium universitatis Parisiensis sub auspiciis consilii generalis facultatum Parisiensium collegit et cum authenticis chartis contulit *H. Denifle*, auxiliante *A. Chatelain*. Tomus I ab anno 1200 ad annum 1286. Parisii. XXXVI + 713 S. 4°.

Omtaler hist og her danske.

H. Denifle. Urkunden zur Geschichte der mittelalterlichen Universitäten. (Archiv f. Literatur- u. Kirchengesch. des Mittelalters. 5. Bd. S. 167—348.)

Aftrykker S. 232 ff. det bevarede af Registrene over den anglicanske Nation ved Universitetet i Paris for Årene 1333 og 1338—48; blandt de opregnede Personer forekommer en hel Del danske.

Die Matrikel der Universität Heidelberg von 1386 bis 1662. Bearb. u. hrsg. von *G. Toepke*. 3. Theil. Register. 1. Hälfte. Heidelberg. 544 S.

Die Matrikel der Universität Rostock. I. Mich. 1419—Mich. 1499. Hrsg. von *A. Hofmeister*. Rostock. XXXII + 296 S. 4°.

R. Röhricht. Deutsche Pilgerreisen nach dem heiligen Lande. Gotha. X + 352 S.

Omhandler Tiden efter Korstogenes Ophør og omtaler hist og her danske, især Henrik Ranzaus Rejse 1623.

E. Bodemann. Der Briefwechsel des Gottfried Wilhelm Leibniz in der Königlichen öffentlichen Bibliothek zu Hannover. Hannover. 415 S.

Blandt Leibniz's danske Korrespondenter mærkes Ole Rømer og Otto Sperling d. y.; desuden forekomme ikke få Holstenere og Udlændinge i dansk og holsten-gottorpsk Tjeneste.

H. Wieselgren. Bilder och minnen. Sthm. 566 S.

Omhandler bl. a. Holberg (S. 265—81), N. F. S. Grundtvig (S. 372—76), H. C. Andersen (S. 402—8) og H. N. Clausen (S. 439—45).

J. B. Halvorsen. Norsk Forfatter - Lexikon 1814—1880. 22.—24. H. Henrik Ibsen — Johansen. (3. Bd. S. 1—160.) Kra.

C. J. Anker. Nordmænd i udenlandske Krige efter 1814. Kra. 1888. 162 S. — 2. Række. Kra. 1889. 91 S.

Omhandler også Nordmænd, der have deltaget i de to slesvigske Krige.

M. Heinzel. Emil Aarestrup. (Die Gegenwart. Hrsg. von Th. Zolling. 36. Bd. Nr. 34.)

W. Bliss. The religious belief of Anne of Denmark. (The English historical review. Vol. IV. S. 110.)

Om Frederik II.s Datter Anna.

Hellwig. Das Missale Raceburgense. (Archiv des Vereins f. die Gesch. des Herzogthums Lauenb. 2. Bd. H. 3. S. 92—99.)

Omhandler bl. a. Gudstjenesten ved Sønderjyden St. Ansverus's Fest.

- M. Lehmann - Filh s.* Jon Arnason. (Das Magazin f. die Literatur des In- u. Auslandes. 58. Jahrg. Nr. 7.)
- P. Lauridsen.* Vitus Bering: the discoverer of Bering strait. Revised by the author, and translated from the Danish by J. E. Olson. With an introduction to the American edition by F. Schwatka. Chicago. XVI + 223 S.
- O. Gierke.* Georg Beseler. (Zeitschr. der Savigny-Stiftung f. Rechtsgesch. 10. Bd. Germanist. Abtheil. S. 1—24.)
Den bekjendte Jurist og Politiker, f. 1809 i S nderjylland, † 1888 i Harzburg.
- A. Favaro.* Ticone Brahe e la corte di Toscana. (Archivio storico Italiano. 5. s. III. S. 211—24.)
- A. Favaro.* Di alcuni nuovi materiali per lo studio del carteggio di Ticone Brahe e delle sue relazioni con Galileo. (Atti del reale istituto Veneto di scienze, lettere ed arti. 6. s. VII. disp. 2.)
- A. Favaro.* Supplemento al carteggio di Ticone Brahe con G. A. Magini nell' Archivio Malvezzi de' Medici in Bologna. (Atti e memorie della r. deputazione di storia patria per le provincie di Romagna. S. 3^a. VII. S. 142—53.)
- L. L. F. Brun.* Stamtavle over Militairsl gten Brun. Tildels efter „personalhistorisk Tidsskrift“. Bergen 1887. 122 S.
- J. Bolte.* Der „starke Mann“ J. C. Eckenberg. Ein Beitrag zur Geschichte des Berliner Schauspiels. (Forschungen zur Brandenburg. u. Preusz. Gesch. 2. Bd. S. 515—31.)
Den fra Danmarks Theaterhistorie under Frederik IV bekjendte Eckenberg.
- C. de Fontenay.* Notice sur trois amiraux danois originaires de Couches-les-Mines. (M moires de la soci t   duenne. Tome XVI. Autom 1888.)
Medlemmer af Familien Le Sage de Fontenay.
- Stamtavle over familien Gerner. Trykt som manuskript. Kra. 1886. 26 S.
- R. Bergstr m.* Svend Grundtvig. (Nyare bidrag till k nnekedom om de svenska landsm len ock svenskt folklif. 34. h. 1888. D. Sthm. 1889. S. 15—30.)
- L. A.* Et lidet Bidrag til Kvindens Retshistorie i Norge. (Tidsskr. f. Retsvidensk. 2. Aarg. S. 144.)

Om en Vejer og Måler Hagerup i Arendal, „hvis Frue haver Succession paa Tjenesten“, År 1767.

B. Hielm. Genealogiske Optegnelser om Slægten Hielm og dens cognatiske Grene. Kra. 48 S.

Optegnelser af Familien Meltzers Stamfader i Norge Clamer Eberhard Meltzer og Hustru Anna f. Hamecken. Trykt som Manuskript. Chra. 14 S.

E. Wolff. Johann Elias Schlegel. Berlin. IV + 219 S.

K. Seeliger. Johann Elias Schlegel. (Mittheil. des Vereins f. Gesch. der Stadt Meissen. 2. Bd. Meissen 1888. S. 145—88.)

Nachgelassene Blätter von *Theodor Storm*. (Deutsche Rundschau. 57. Bd. Berlin (1888). S. 341—46.)

Er Begyndelsen til en Selvbibliografi af den bekjendte Digter, der var født i Husum 1817.

Briefwechsel zwischen Theodor Storm und Eduard Mörike. Mitgetheilt von *J. Bächtold*. (Deutsche Rundschau. 58. Bd.)

Blandt Storms Breve findes to, skrevne i Husum 1850 og 1853, af hvilke det sidste omtaler hans tidligere Liv.

C. F. G. Heinrici. D. August Twesten nach Tagebüchern und Briefen. Berlin. IV + 490 S.

Theologen Twesten var født 1789 i Glückstadt, var 1814—35 Professor i Kiel og derefter i Berlin; 1876 døde han.

v. Brunn. Nekrolog auf Guðbrandur Vigfússon. (Sitzungsberichte der philos.-philol. u. histor. Classe der k. b. Akademie der Wissensch. zu München. Jahrg. 1889. 1. Bd. S. 302—4.)

E. Gosse. Gudbrandr Vigfusson. (The Athenæum. January to June, 1889. S. 181—82.)

Jfr. sstds. S. 214.

F. York Powell. Gudbrand Vigfusson. (The Academy. January-June, 1889. Vol. XXXV. S. 131—32.)

Jfr. sstds. S. 149.

H. Göring. Ludwig Franz Adalbert Wimmer, der nordische Sprachforscher. (Rheinische Blätter f. Erziehung u. Unterricht. 60. Jahrg. Frankf. a. M. 1886. S. 241—51.)

C. Goos und *H. Hansen*. Das Staatsrecht des Königreichs Dänemark. Aus Marquardsen's Handbuch des Oeffentlichen Rechts. Freiburg i. B. VII + 169 S.

Indeholder bl. a. en Oversigt over de senere Års Forfatningsstrid.

A. Wetzel. Das Landrecht und die Beliebigungen des „Rothen Buchs“ in Tönning. Kiel 1888. 35 S.

Indeholder Retsoptegnelser for Eiderstedt, Everschop og Utholm fra Tiden 1466—1549.

K. Lehmann. Verzeichniss der von 1887 bis 1888 erschienenen Litteratur der älteren skandinavischen Rechtsgeschichte. (Zeitschr. der Savigny-Stiftung f. Rechtsgesch. 10. Bd. Germanist. Abtheil. S. 246—48.)

O. A. Overland. Fra en svunden Tid. Sagn og Optegnelser. Kra. 1888. 192 S.

L. Dolberg. Zur Gründungs- und Baugeschichte der ehemaligen Cistercienser-Abtei Doberan in Mecklenburg. (Studien u. Mittheil. aus dem Benedictiner- u. dem Cistercienser-Orden. 10. Jahrg. S. 36—52, 219—35.)

A. Wiese. Die Cistercienser in Dargun von 1172 bis 1300. Ein Beitrag zur mecklenburg-pommerschen Colonisationsgeschichte. Güstrow 1888. 93 S.

Symbolae ad historiam ecclesiasticam provinciarum Septentrionalium magni dissidii synodique Constantiensis temporibus pertinentes. Auctore *L. Daae*. Christianiae 1888. 40 S. 4°.

Et Lykønskningsskrift fra Christiania Universitet til Bologna-Universitetet. Indeholder i Indledningen Fortegnelse over Nordboere, der have studeret i Bologna, efter den nylig udgivne Universitetsmatrikel (Hist. Tidsskr. 6. R. I. 782).

W. Schmitz. Katholischer Gottesdienst in Dänemark zu Anfang des 16. Jahrhunderts. (Stimmen aus Maria-Laach. Katholische Blätter. 36. Jahrg. 7. H.)

O. Moe. Katechismus og Katechismusundervisningen fra Reformationen, især i Danmark og Norge. (Theolog. Tidsskr. for den evangel.-luth. Kirke i Norge. 3. R. 3. Bd. 1. H. S. 1—95.)

J. Belsheim. Oversigt over Kirkens Salmesang, dens Historie og om Kirkesalmebøgerne i de nordiske Lande. 2. øgede og rettede Udg. Chra. 119 S.

Anmeldt af V. Bang i Theolog. Tidsskr. f. den danske Folkekirke VI. S. 466—74.

J. H. Höck. Der Ritual- und Agendenschatz der lutherischen Kirche in Schleswig-Holstein. Kropp 1888. 152 S.

K. Lühr. Zur Geschichte des Pfarrwahlrechts in der schleswig-holsteinischen Landeskirche. (Zeitschr. f. Kirchenrecht. 22. Bd. N. F. 7. Bd. S. 353—99.)

Begynder med Reformationstiden.

Rautenberg. Rundschau über die Geschichte der dänisch-sächsischen evangelisch-lutherischen Mission unter den Tamulen. Von Ziegenbalg bis auf die Gegenwart. Lpz. 1888. VI + 195 S.

H. Eckert. Gründung und Entwicklung des Königlich evangel. Schullehrer-Seminars in Tondern. Festschrift f. die am 10. Septbr. 1888 stattfindende Feier des hundertjährigen Bestehens der Anstalt. Schleswig 1888. IV + 242 S. (O. m. T.: Die Seminarien der Provinz Schleswig-Holstein. 2. Bd.: Das Seminar zu Tondern.)

K. Seitz. Actenstücke zur Geschichte der früheren lateinischen Schule zu Itzehoe. I. 56 S. II. 64 S. Itzehoe 1888—89.

Programmer fra Real-Progymnasiet i Itzehoe.

G. Hesz. Übersicht über die Geschichte des Königlichen Christianeums zu Altona. Festschrift zur Feier des 150-jährigen Bestehens der Anstalt. Altona 1888. 34 S. 4°.

Ph. Schweitzer. Geschichte der skandinavischen Litteratur im 19. Jahrhundert. Lpz. (1889). XXII + 420 S. (O. m. T.: Geschichte der Weltlitteratur in Einzeldarstellungen. Bd. VIII. Geschichte der skandinavischen Litteratur. In drei Theilen.)

W. Golther. Die nordischen Volkslieder von Sigurd. (Zeitschr. f. Vergleichende Litteraturgesch. u. Renaissance-Litteratur. N. F. 2. Bd. S. 205—12, 269—97.)

L. F. Löffler. Nunnans dröm (en 600-årig folkvisa). (Nyare bidrag till kännedom om de svenska landsmålen och svenskt folklif. 6. bd. Sthm. 1885—1889. S. CI—CIII.)

Omhandler Folkevisefragmentet i Runehåndskriftet af skånske Lov. Om Musiken dertil se A. Lindgreen sstds. S. CIII—CVIII.

J. Bolte. Aus dem Liederbuche des Petrus Fabricius. (Alemania. 17. Bd. S. 248—62.)

W. Pfau. Das Altnordische bei Gerstenberg. (Vierteljahrsschr. f. Litteraturgesch. 2. Bd. S. 161—95.)

R. Haupt. Die Bau- und Kunstdenkmäler der Provinz Schleswig-Holstein mit Ausnahme des Kreises Herzogtum Lauenburg. 3. Bd. Kiel.

Hermed er Værket sluttet.

J. Bøgh. Bergens Kunstforening i femti Aar. Udarbejdet paa Foranstaltning af Kunstforeningens Direktion i Anledning af Foreningens Halvhundredears-Jubilæum. Bergen 1888. 120 S.

Indledningen omhandler „Bildende Kunst i Bergen før Kunstforeningens Stiftelse“, også før 1814; sidste Afsnit indeholder „Biografiske Meddelelser om bergenske Malere i dette Aarhundrede“.

J. Bøgh. Bergenske Laugsgjenstande i Bergens Museum. En beskrivende Fortegnelse. (Bergens Museums Aarsberetning for 1888. 16 S.)

J. W. Flood. Norges Apothekere i 300 Aar (1588—1889). Udg. med Understøttelse af den norske Apothekerforening. Kra. 216 S.

J. W. Flood. Kristiania Svaneapotheks Historie. Udg. paa Foranstaltning af W. F. W. Eckell. Kra. 23 S.

V. Ødegaard. Norske jægerkorps's historie 1788—1888. 1.—2. hefte. Kra. S. 1—96 og S. 1—32.

G. Ræder. Norges landforsvar i 1814 og i 1887. (Norsk militært Tidsskr. 52. Bd. S. 10—25, 51—83, 141—77, 185—95.)

Indeholder i Begyndelsen en kort Oversigt over Hærvæsenet i Norge i den nærmeste Tid før 1814.

(*W. Fiske.*) Books printed in Iceland 1578—1844. A second supplement to the British museum catalogue. (Florence.) 28 S.

